

ARA QUE TV3 HA ELIMINAT de la graella el programa sobre llibres de Vicenç Villatoro, permeteu-me que li faci un petit homenatge des d'aquí en forma de comentari sobre un parell o tres de coses que he llegit darrerament i que m'agradarà compartir amb vosaltres. Sabent que Vicenç molt probablement no llegirà aquestes ratlles, m'és més fàcil dir-vos que em donaré per satisfet si aconseguixo la meitat del somriure que se'ns quedava fixat a la cara a tots plegats un cop havíem seguit el programa. Parlar de literatura i fer-ho tal com acostumem a llegir, és a dir, apel·lant al gaudi tranquil, al profit per a l'esperit o per a l'humor; per a l'intel·lecte o pel gust de deixar-nos el temps en alguna cosa, incorpora un mèrit molt important, al qual només algunes persones, Villatoro entre elles, poden arribar.

Som-hi doncs: en primer lloc un llibre d'Amartya Sen, el Premi Nobel d'economia, que duu per títol *Identitat i violència. El mite del destí*. Us l'estic traduint perquè em consta que fins ara no hi ha traducció al català, tot i que persones importants com Salvador Cardús o Eduard Vallory estan treballant per fer-ne possible una traducció al català ben de pressa. El llibre parla de nosaltres, i ho fa des de la visió d'un indi, professor a Cambridge, que ens proposa una mirada no

LECTURES POLÍTiques

▶ ANTONI VIVES

De llibres

— píndoles —

«Al llibre **"IDENTITAT i violència. El mite del destí"** se'ns proposa **ABJURAR** del món vist sobre la base de **CIVILITZACIONS**, tant per **ENFRONTAR-nos** com per aliar-nos»

unidimensional a l'home. Sen ens proposa abjurar del món vist sobre la base de civilitzacions, tant per enfrontar-nos com per aliar-nos. Sen ens proposa que ens veiem tal com som: una barreja de tot plegat, amb una identitat que pesa positivament sobre tots nosaltres i que ens fa «autèntics», però que no ha pas d'enfrontar-nos amb l'altre. El llibre té algun moment deliciós, com quan el professor explica que un cop, en arribar a Heathrow, i en el control de passaports, l'agent britànic, en veure el seu passaport indi, li va demanar on anava. El professor

Sen, que ja era el degà del seu *College* d'Oxford, li va dir que anava precisament cap al deganat del *College*. L'agent, amb un somriure còmplice, li va dir: «Ah, molt bé, així que vós coneixeu el degà i és ell qui us convida, oi?». L'autor comenta que s'hi va pensar un moment abans de contestar. Ell mateix era el degà i, per tant, és evident que ell s'havia autoconvidat. El que no era tan clar és si ell es coneixia prou per afirmar-ho a un agent de duanes del Regne Unit...

Un altre llibre d'aquests darrers dies és una relectura impres-

«"Les **ARRELS** populars del catalanisme", de Josep **TERMES**. Per a mi és el llibre fonamental sobre **CATALANISME** o nacionalisme, digueu-ne com vulgueu, del darrer quart del **SEGLE** passat»

— píndoles —

cindible: *Les arrels populars del catalanisme*, de Josep Termes. Per a mi és el llibre fonamental sobre catalanisme o nacionalisme, digueu-ne com vulgueu, del darrer quart del segle passat. Termes suscita una mà de temes sensacional, colossal (com diria Pla), en unes 200 pàgines absolutament suggeridores. Tant és així que, després de llegir-lo, és difícil no pensar immediatament en un pla d'acció per sortir de l'atzucac nacional en què ens trobem. El professor Termes dona alguna de les claus per comprendre el perquè de la força del nos-

tre moviment polític, però també les dóna per comprendre quins són els punts d'esgotament del model de nacionalisme vigent en l'actualitat. La lectura del llibre és amena i plena de referències que ajuden a comprendre més enllà dels textos. Impressionant la reflexió sobre una matèria teòricament àrida com la historiografia, en què ens ve a dir que és aquí on els nacionalistes del canvi de segle ens estem jugant l'hegemonia intel·lectual, i no tant en preteses confrontacions entre progressistes i conservadors. Imperdible l'article sobre Josep Samitier, que il·lustra la potència intel·lectual del professor Termes, en utilitzar una icona esportiva per explicar un poble. Als qui vam llegir *Misèria contra pobresa. Els fets de la Fatarella*, no ens ha de sorprendre gens.

Hi hauria més a parlar sobre el darrer llibre publicat de Gregori Mir sobre els catalans de Mallorca o la vampiresca darrera novel·la del mateix Villatoro. És igual, llanceu-vos a llegir aquests dies de pau, sobretot en les estones de recés necessari després de tant àpat i de tanta família, per a profit i gaudi personal, que de tant en tant ja ens ho mereixem. Bon any a tothom!